

Ny regelstruktur för Arbetsmiljöverkets föreskrifter – är det möjligt?

Huvudrapport från uppdraget "Ny regelstruktur på Arbetsmiljöverket, del 2".

Innehåll

1. Sammanfattning	4
2. Bakgrund	4
Regelförnyelseprogram	4
Begreppet föreskriftshäfte och dagens regelstruktur	5
Översyn av regelstrukturen	5
Behov av att testa förslaget till ny struktur	6
3. Nytt uppdrag om regelstruktur	7
Uppdragets syfte	7
Avgränsningar	7
Styrande principer	7
Tidsram och leveransform	7
4. Uppdragets genomförande	7
Arbetsgrupp och övrig organisation	7
Befintliga paragrafer grovsorterades	8
Grovsorteringen synades närmare	8
Arbetssätt	8
5. Externa kontakter och synpunkter	9
Externa kontakter	9
Framförda synpunkter	10
6 Förslag till ny regelstruktur	11
Utveckling av Februarirapportens förslag	11
Portalen	11
Vad ingår i del 1	12
Vad ingår i del 2	13
Vad ingår i del 3	14
17 föreskriftshäften – varav 11 nya	14
Alla regler har fått plats i den nya strukturen	14
Särskilt om ensamföretagare utan anställda	15
Särskilda bilagerapporter redovisar alla regler	17
7. Slutsats – håller den föreslagna strukturen	18
Den testade strukturen fungerar – i modifierad form	18
8. Diskussion	19
Dagens föreskriftshäften har hållits samman	19
Strukturen medger indelning i fler föreskriftshäften	20
Ny struktur lägger grunden för fortsatt regelutveckling	20
Är Portalen funktionell	21
Hur stabil är strukturen över tid	22
Många farhågor är strukturoberoende	22

Strukturen en del av en helhet	23
9. Medskick till ett eventuellt genomförande	23
Exempel på vad man kan åtgärda	23
Några strategiska frågor inför planering av ett införande	25
Bilaga 1 – Nuvarande regelstruktur	27
Bilaga 2 – Möten med företrädare för externa organisationer m.fl.	28
Bilaga 3 – Vilka regler i vilket föreskriftshäfte (en översikt)	32
Bilaga 4 – Arbetsgruppens sammansättning	37

1. Sammanfattning

Den här rapporten föreslår en ny struktur för Arbetsmiljöverkets föreskrifter. Förslaget innebär att dagens regler som för närvarande finns i 72 olika författningar istället ska fördelas på 17 författningar. En sådan förändring innebär inte i sig att skyddsnivån ska förändras. Vilka krav som arbetsgivare och andra ska leva upp till för att följa regelverket påverkas inte av vilken struktur som används.

Motivet till denna förändring är att få ett mer överblickbart regelverk. Vår förhoppning är att detta är till fördel både för dem som berörs av reglerna och för Arbetsmiljöverket. Med ett mer överblickbart regelverk bör det vara lättare för arbetsgivare och andra att få ett grepp om vilka regler man själv är berörd av. För Arbetsmiljöverket bör det innebära ökade förutsättningar för att på ett bra sätt skapa både kompletterande och mer enhetliga regler liksom att upptäcka och undvika dubbelregleringar. Dessutom bör överblickbarheten öka förutsättningarna för att kunna kommunicera regelverket externt.

Förslaget till ny struktur utgår, i större utsträckning än vad som är fallet idag, från vem som reglerna är riktade till. Detta har bland annat resulterat i att

- regler riktade till byggherrar m.fl. har samlats i en särskild författning,
- regler riktade till tillverkare inte längre ska finnas i samma författning som regler riktade till användare och
- en särskild ingång, Portalen, har skapats som ska fungera som en vägvisare i systemet och peka på var i regelstrukturen ett ansvarssubjekt ska hitta "sina" regler.

2. Bakgrund

Regelförnyelseprogram

Hösten 2016 startade ett större utvecklingsarbete inom Arbetsmiljöverket, kallat Programmet för regelförnyelse. Programmet ska samordna flera olika aktiviteter eller uppdrag som alla syftar till att utveckla och förbättra myndighetens arbete med regler. Arbetet med regler ska ses i ett brett perspektiv och det handlar om att på olika sätt utveckla hur myndigheten utformar, kommunicerar och följer upp sina föreskrifter. Bland de uppdrag som pågår eller har genomförts inom programmet kan exempelvis nämnas sådana som utrett frågor om strategiskt förhållningssätt till regler, hur Arbetsmiljöverket kan arbeta med vägledning till föreskrifter och hur föreskrifter kan följas upp. Programmet syftar till att åstadkomma ett modernt och framtidsinriktat regelverk som är tydligt, tillgängligt och relevant i hela arbetslivet. Programmet ska enligt plan vara avslutat och rapporterat i januari 2019.

Begreppet föreskriftshäfte och dagens regelstruktur

Arbetsmiljöverket har idag (november 2017) 72 olika författningar i sin författningssamling. I fortsättningen av denna rapport kommer begreppet "föreskriftshäfte" att användas när vi vill beskriva att det handlar om en författning, och inte är en referens till gällande regelverk.

Dagens föreskriftshäften reglerar olika områden och är tillkomna vid olika tidpunkter sedan 1981. Detta gör att föreskrifterna idag har väldigt olika karaktär, inte minst språkligt. Föreskrifterna har, i dialog med arbetsmarknadens parter, sorterats in i en regelstruktur. Strukturens syfte är att visa upp och beskriva myndighetens regelverk. Till exempel visar strukturen att det finns vissa föreskrifter som riktar sig till arbetsgivare m.fl. och andra föreskrifter som riktar sig till tillverkare m.fl. Strukturen visar också att föreskrifterna som är riktade till arbetsgivare kan delas in i olika huvudrubriker. Exempel på sådana huvudrubriker är "Kemiska arbetsmiljörisker", "Organisatoriska, psykologiska och sociala arbetsmiljörisker" och "Användning av arbetsutrustning". I strukturen är föreskrifterna för systematiskt arbetsmiljöarbete placerade som ett slags "paraply" över alla övriga föreskrifter som är riktade till gruppen arbetsgivare m.fl. Hur dagens regelstruktur är beskriven framgår av bilaga 1.

Översyn av regelstrukturen

En arbetsgrupp fick hösten 2016 i uppdrag att inom Programmet för regelförnyelse göra en översyn av den befintliga regelstrukturen. Den skulle i sin tur syfta till att åstadkomma ett modernt och framåtsyftande regelverk. Bakgrunden var bland annat interna diskussioner om att dagens indelning av föreskrifter bidrar till att olika regler ibland överlappar varandra. Till exempel finns krav om utrustning för ögonspolning på flera håll i vårt regelverk.

Den dåvarande arbetsgruppen presenterade i februari 2017 resultatet av sitt arbete i *Rapport översyn av regelstrukturen på Arbetsmiljöverket (dnr 2016/045973)*, i fortsättningen av denna rapport kallad Februarirapporten. I Februarirapporten presenterades ett förslag till en ny struktur, se figur 1. Om det förslaget skulle genomföras skulle antalet föreskriftshäften i Arbetsmiljöverkets författningssamling minska kraftigt, från dagens 72 till cirka 14.¹ Att det skulle bli färre föreskriftshäften skulle inte innebära en sänkning av skyddsnivån, den

¹ Siffran 14 föreskriftshäften är en tolkning av Februarirapportens förslag. Figur 1 ska läsas som att varje box kan utgöra ett (1) föreskriftshäfte. Även om det är en huvudprincip poängteras i rapporten att antalet häften per box inte är låst, dessutom förutsattes i rapporten att just box 1.3 kommer att utgöras av flera föreskriftshäften.

förutsattes vara densamma som i dagens regelverk. Förslaget till ny struktur skulle, menade den dåvarande arbetsgruppen, bidra till att ge en bättre överblick över regelverket. Därmed skulle det bli lättare för berörda att hitta vilka regler som man är berörd av och strukturens uppbyggnad skulle också minska antalet dubbelregleringar.

Regelstrukturen åskådliggjordes som en hierarki, men skulle inte ses som en juridisk hierarki, ingen paragraf skulle vara överordnad någon annan. Istället kan man beskriva det som en grafisk hierarki, som med olika nivåer skulle illustrera en arbetsgång för dem som ska följa föreskrifterna. Läsaren skulle börja uppfifrån och arbeta sig ner i strukturen.

Figur 1. Ett förslag till ny regelstruktur för Arbetsmiljöverkets föreskrifter, presenterad i *Rapport översyn av regelstrukturen på Arbetsmiljöverket (Dnr 2016/045973)*

Behov av att testa förslaget till ny struktur

Modellen till regelstruktur (figur 1) arbetades fram på kort tid och i Februarirapporten beskrivs innehållet i boxarna endast på en övergripande nivå, vilket också var den dåvarande arbetsgruppens uppdrag. För att kunna ta ställning till hur den föreslagna strukturen skulle fungera när boxarna fylldes med konkreta paragrafer bestämdes att en annan arbetsgrupp skulle få ett uppdrag att testa modellen. Förhoppningen var att därmed få ett tydligare svar på om Arbetsmiljöverkets alla föreskrifter skulle kunna sorteras enligt den nya strukturen, hur detta i så fall skulle se ut och om det finns regler som inte passar in.

3. Nytt uppdrag om regelstruktur

Uppdragets syfte

Ett nytt uppdrag formulerades och kallades "Ny regelstruktur på Arbetsmiljöverket, del 2". Uppdragets syfte var att pröva den föreslagna regelstrukturen i praktiken och utreda om den är möjlig att genomföra samt föreslå förbättringar.

Uppdraget skulle enligt direktivet:

- Ta fram ett förslag på vilka författningar den nya regelstrukturen ska innehålla och hur befintliga regler ska sorteras in i dessa författningar.
- Identifiera om det finns regler som inte "passar in" i den nya strukturen, och föreslå hur dessa ska hanteras.
- Identifiera strategiska vägvalsfrågor för det fortsatta programarbetet.

Avgränsningar

Den arbetsgrupp som tillsattes skulle endast pröva den föreslagna strukturen genom att gruppera och sortera dagens befintliga regler. Gruppen skulle som grundprincip inte utforma nya regler, men ett visst utrymme gavs att föreslå ändrad föreskriftstext när det behövdes för att kunna anpassa nuvarande paragrafer till den nya strukturen.

Styrande principer

Styrande principer för arbetet skulle, utöver att åstadkomma en struktur som är överskådlig och lättare att hitta i, bland annat vara att

- utgå ifrån det befintliga förslaget till ny regelstruktur, men inte vara låst vid det,
- undvika överlappningar och dubbelreglering i föreskrifterna som kan skapa otydlighet och i värsta fall bidra till bristande rättssäkerhet,
- tydliggöra ansvarssubjektet för föreskrifterna,
- utforma strukturen så att det framgår hur reglerna hänger ihop och
- ha fokus på intressenternas perspektiv och situation.

Tidsram och leveransform

Uppdraget påbörjades den 19 april 2017 och skulle enligt direktivet redovisas i en rapport senast den 1 november 2017.

4. Uppdragets genomförande

Arbetsgrupp och övrig organisation

Arbetsgruppen som tillsattes bestod av fem medarbetare från avdelningen för regler (varav en har svarat för administrativt stöd), två inspektörer från avdelningen för inspektion (som formellt lånades in till avdelningen för regler) samt tre jurister från avdelningen för juridik (varav en har varit

uppdragsledare). Vilka personer som ingått i arbetsgruppen framgår av bilaga 4.

Som stöd till uppdragsledaren och som stöd i planering och genomförande av nio arbetsmöten (workshops) knöts ett särskilt externt processtöd i form av en konsultinsats från Karlöf Consulting.

Uppdragsledaren har löpande rapporterat till programledaren för regelförnyelseprogrammet. Den styrgrupp som uppdragsledare och programledare har haft avstämningar med har bestått av ledningsgrupperna för avdelningarna Regler och Juridik.

Befintliga paragrafer grovsorterades

Som en hjälp till arbetsgruppen att påbörja sitt arbete fick sakhandläggare på avdelningen för regler göra en första grovsortering av alla befintliga regler enligt den föreslagna strukturen. De som skulle grovsortera ett befintligt föreskriftshäfte fick för varje paragraf i föreskrifterna föreslå en placering i någon av boxarna i den föreslagna strukturen enligt figur 1. Möjlighet fanns att ge kompletterande information, till exempel om ingen box verkade passa eller om fler än en box skulle kunna vara lämplig. Denna grovsortering genomfördes i linjeorganisationen och under ledning av programledaren för regelförnyelseprogrammet. Ett motiv till att genomföra denna grovsortering var att den skulle ske av personer som var väl förtrodda med regelverket. De som skulle ingå i den nya arbetsgruppen kunde inte förväntas ha specialkunskaper om myndighetens alla föreskrifter. Dessutom antogs att denna förberedande insats skulle kunna innebära att den nya arbetsgruppen skulle få en kortare startsträcka i sitt arbete.

Grovsorteringen synades närmare

Arbetsgruppen fick alltså en preliminär grovsortering "serverad". Vissa regler hade sakhandläggarna haft svårt att sortera och ibland hade, avsiktligt, samma paragraf sorterats på två olika ställen för att därigenom markera att det finns alternativa placeringar att diskutera. Det var helt enligt de anvisningar som fanns och det gav arbetsgruppen möjlighet att överväga och diskutera den preliminära grovsorteringen. Arbetsgruppens fortsatta arbete med sortering av befintliga paragrafer ledde efter hand fram till att den testade strukturen på några punkter kom att ändras och i slutändan också fick en annan layout.

Arbetssätt

Arbetsgruppen träffades första gången den 19 april 2017 och har sammanlagt träffats vid 12 olika (heldags-)arbetsmöten (tre utan den tidigare omnämnda konsulten). Däremellan har alla i gruppen haft uppgifter (i huvudsak i grupp) att bearbeta eller förbereda information till nästa arbetsmöte.

Arbetsgruppen har, främst i slutfasen av arbetet, informerat om sitt arbete, både internt inom myndigheten (främst riktat mot medarbetarna på avdelningen för regler) och externa intressenter. Syftet med dessa informationsinsatser, både internt och externt, har varit att få användbar återkoppling och därmed ge deltagare på sådana möten möjlighet att påverka arbetsgruppens förslag i denna rapport. Mer om vilka de externa kontakterna har varit och vilka synpunkter som erhållits beskrivs i avsnitt 5.

5. Externa kontakter och synpunkter

Externa kontakter

Arbetsmiljöverket träffar regelbundet företrädare för arbetsmarknadens parter där olika gemensamma frågor kan diskuteras. Inom Arbetsmiljöverket kallas denna grupp för Samrådsgruppen. Den gruppen fick information redan 2016 om beslutet att inleda en översyn av regelstrukturen. Samrådsgruppen och inbjudna representanter från deras medlemsorganisationer fick i december 2016 ta del av ett preliminärt förslag till ny regelstruktur från den dåvarande arbetsgruppen som arbetade med att se över regelstrukturen. Samrådsgruppen och övriga som bjudits in fick därefter tillfälle att lämna skriftliga synpunkter inför färdigställandet av den rapport som den dåvarande arbetsgruppen överlämnade till Arbetsmiljöverkets ledning i februari 2017 och som presenterades externt i mars samma år.

Under våren 2017 informerades Samrådsgruppen om Arbetsmiljöverkets beslut att gå vidare och testa den föreslagna strukturen. Samrådsgruppen blev inbjudna att delta i en referensgrupp för detta fortsatta arbete, och i juni hölls det första mötet i denna konstellation där de fick information om hur arbetet igångsatts. Samtidigt fick de besked om att arbetsgruppen tidigast i september 2017 kunde redovisa något mer konkret om vart arbetet är på väg, och de blev lovade att det då skulle bjudas in till ett möte där arbetsgruppen presenterade preliminära tankar och eventuella knäckfrågor som då kunde vara aktuella. Utöver att skicka inbjudan till Samrådsgruppen ville Arbetsmiljöverket nå ut till en bredare krets och också bjuda in till exempel olika intresseorganisationer och skyddsombud. Resultatet blev att det i slutet av september 2017 anordnades två möten (med samma innehåll) där ett preliminärt förslag till struktur och vilka nya föreskriftshäften som den nya strukturen skulle innehålla presenterades. Vid det första mötet deltog i första hand olika intresseorganisationer, arbetsgivarföreträdare, skyddsombud och även en åklagare från Riksenheten för miljö- och arbetsmiljömål. Vid det andra mötet deltog huvudsakligen företrädare för Samrådsgruppen. Utöver att arbetsgruppen vid dessa möten presenterade och motiverade sitt förslag fick mötesdeltagarna ställa frågor och de ombads att presentera förväntningar och farhågor med den föreslagna strukturen. Sammanlagt deltog cirka fyrtio personer som inte tillhör Arbetsmiljöverket vid dessa två möten.

Framförda synpunkter

Det som framfördes i storgrupp vid dessa möten handlade i hög grad om ifrågasättande och kritik, men också positiva inlägg gjordes. Arbetsgruppen kunde konstatera att flera personer var frågande till varför Arbetsmiljöverket över huvud taget arbetade med en ny regelstruktur. Synpunkter som att "vi ser inte behovet" och "det kommer inte att göra någon skillnad" framfördes.

Ibland kom diskussionen att handla om hur man istället på andra sätt, än genom att ändra strukturen, kan nå arbetsgivare och andra berörda. De flesta verkade överens om att det vore bra om man kan få arbetsgivare och andra att, i högre utsträckning än idag, bli medvetna om vilka regler som gäller och hur man kan servera regelverket på ett sådant sätt att de, lättare än idag, kan hitta de regler som de är berörda av. En efterfrågad tjänst var att Arbetsmiljöverket i fortsättningen tillhandahåller regler och information paketerade för specifika branscher, så kallade branschpaket. Arbetsmiljöverket har tidigare sammanställt och tillhandahållit ett antal sådana informationspaket.

Många deltagare var rädda för en utveckling som innebär att allmänna råd kan komma att få en mindre betydelse än idag, eller kanske rent av försvinna. Med anledning av just den oron var det några som lyfte de allmänna rådens betydelse ur ett "förståelseperspektiv" för dem som är berörda av reglerna. Andra deltagare lyfte farhågor som handlade om att den nya strukturen kan leda till att viktiga regler tas bort och särskilt befarades att strukturen kan leda till att (ännu) fler branschföreskrifter försvinner. Från några håll framfördes kritik mot att detaljkraven kan bli färre och ersättas med mer generella skrivningar. Argumenten var bland annat att detaljkraven ger en tydlig anvisning om vad som gäller och att de därmed blir lättare att ta till sig och också lättare att juridiskt tolka. Vissa deltagare uttryckte tveksamhet till ambitionen att minimera antalet dubbelregleringar, "finns en regel på flera ställen kanske det finns behov av att den också återkommer på flera ställen". Några verkade uppskatta förslaget till en ny struktur eftersom den ger en pedagogisk översikt av regelverket. De menade också att den översikten antagligen främst skulle vara till gagn för Arbetsmiljöverket i myndighetens eget arbete med att hålla ordning på och utveckla sitt regelverk.

En farhåga som lyftes var risken att många hittar regler de är berörda av i del 1, och därmed kanske stannar där utan att bry sig om regler längre ner i strukturen. Andra menade att Portalen riskerar att bli "snårig" och därmed svårläst.

Deltagarna fick diskutera i grupper och dessa grupper fick sen redovisa förhoppningar och farhågor. En del av farhågorna som framkom har redan redovisats ovan. Bland de förhoppningar som framkom nämndes exempelvis

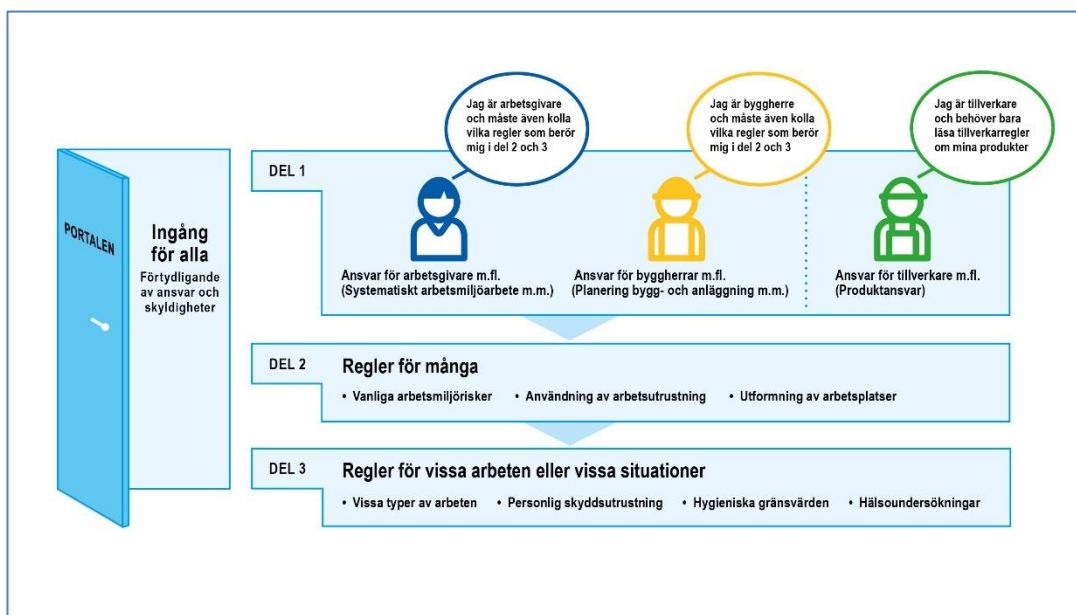
"Bra och tydliga ingångar till reglerna", "Reglerna blir överskådligare" och "Minimerar dubbelregleringar". I bilaga 2 finns en samlad redovisning av frågor som ställdes under presentationerna samt de förhoppningar och farhågor som redovisades i samband med gruppdiskussionerna.

6 Förslag till ny regelstruktur

Utveckling av Februarirapportens förslag

Arbetsgruppen har utgått från Februarirapportens förslag. Det förslaget beskrev gruppering av regler i tre nivåer. Vi har på ett övergripande plan behållit samma gruppering, men har istället valt att kalla det för tre olika delar i strukturen. En skillnad mot Februarirapportens förslag är att vi föreslår en särskild ingång i systemet, en portal. Förslaget till ny regelstruktur kan illustreras som i figur 2.

Figur 2. Förslag till ny regelstruktur för Arbetsmiljöverkets föreskrifter.

Portalen

Portalen ska fungera som en vägvisare i systemet. Den ska hjälpa dem som har ett ansvar enligt 3 eller 5 kapitlet arbetsmiljölagen (1977:1160), 11 § arbetstidslagen (1982:673) och delar av 13–14 kapitlet miljöbalken (1998:808) att få uppgift om var i strukturen det finns regler som just de berörs av. Exempelvis ska tillverkare få veta att de, i sin egenskap av tillverkare, bara omfattas av tillverkarregler i del 1 och att de inte behöver leta på andra ställen. Läkare får veta att de enbart har skyldigheter i regler som finns i ett av föreskriftshäftena i del 3. För vissa andra kategorier av ansvarssubjekt kan det behövas längre och mer detaljerade anvisningar, men principen är att man i Portalen ska kunna få

ett grepp om var man ska hitta regler som man är berörd av. Den person som har olika roller, kanske samtidigt är arbetsgivare, byggherre och tillverkare, måste kontrollera vilka regler som gäller för var och en av dessa roller. Portalen har ingen motsvarighet i dagens regelverk utöver att den är tänkt att innehålla information som idag finns spridd i Arbetsmiljöverkets olika föreskriftshäftens tillämpningsparagrafer. Som exempel kan här nämnas 3 § föreskrifterna (AFS 2015:4) om organisatorisk och social arbetsmiljö, där det i första och andra styckena klart anges vem som ansvarar för att föreskrifterna följs (arbetsgivare respektive den som anlitar inhyrd arbetskraft). I samma bestämmelses tredje stycke anges att den som genomgår utbildning inte ska likställas med arbetstagare vid tillämpningen av föreskrifterna.

Vad ingår i del 1

I figurens del 1 finns tre personer inritade, en arbetsgivare, en byggherre och en tillverkare. Var och en av dessa personer representerar en grupp av ansvarssubjekt. För varje grupp har i del 1 samlats regler som bara berör den gruppen. Tillhör man bara en av dessa grupper behöver man i del 1 inte sätta sig in i de andra gruppernas regler.

Gruppen arbetsgivare m.fl. är en brokig skara som består av flera olika ansvarssubjekt. Utöver arbetsgivare ingår i gruppen sådana ansvarssubjekt som i vissa sammanhang jämföras med arbetsgivare, exempelvis den som anlitar inhyrd arbetskraft. Till gruppen arbetsgivare m.fl. kan ibland även räknas: den som ensamt eller gemensamt med familjemedlem driver yrkesmässig verksamhet utan anställd och de som för gemensam räkning driver yrkesmässig verksamhet utan anställd, se till exempel 2 § föreskrifterna (AFS 1999:3) om byggnads- och anläggningsarbete och 2 § föreskrifterna (AFS 2005:1) om mikrobiologiska arbetsmiljörisker – smitta, toxinpåverkan, överkänslighet. Reglerna till arbetsgivare m.fl. har samlats i ett föreskriftshäfte, *Föreskrifterna om ansvar för arbetsgivare m.fl.* I det häftet finns bland annat regler om systematiskt arbetsmiljöarbete, regler om organisatorisk och social arbetsmiljö och regler om första hjälpen och krisstöd.

Gruppen byggherrar m.fl. utgörs av vissa ansvarssubjekt i de nuvarande föreskrifterna för byggnads- och anläggningsarbete och dessa är: byggherrar, byggarbetsmiljösamordnare (BAS-P och BAS-U), arkitekter och konstruktörer och andra som medverkar under planering och projektering, samt den som tillverkar monteringsfärdiga byggnader eller anläggningar. Reglerna till byggherrar m.fl. har samlats i ett föreskriftshäfte, *Föreskrifterna om ansvar för byggherrar m.fl.*, och i det häftet återfinns vissa regler som är hämtade från föreskrifterna om byggnads- och anläggningsarbete och dessutom enbart berör byggherregruppen.

Gruppen tillverkare m.fl. utgörs av alla dem som ska följa Arbetsmiljöverkets regler om tillverkning av produkter. Utöver tillverkare räknas till denna grupp också importörer och distributörer. Reglerna till tillverkare m.fl. har samlats i sju olika föreskriftshäften. Sex av dessa är befintliga föreskriftshäften i dagens regelstruktur, nämligen föreskrifterna (AFS 2008:3) om maskiner, föreskrifterna (AFS 2016:1) om tryckbärande anordningar, föreskrifterna (AFS 2016:2) om enkla tryckkärl, föreskrifterna (AFS 2016:4) om utrustning för potentiellt explosiva atmosfärer, föreskrifterna (AFS 2012:5) om förbud mot ledade skärverktyg och föreskrifterna (AFS 1996:7) om utförande av personlig skyddsutrustning. Det sistnämnda föreskriftshäftet ska för övrigt under år 2018 ersättas av en EU-förordning och därmed kommer Arbetsmiljöverkets föreskrifter på detta område att upphävas. Utöver dessa sex "produktföreskrifter" föreslår arbetsgruppen att det i ett sjunde föreskriftshäfte samlas de nationella tillverkarregler som i dagens regelverk är placerade i några olika föreskriftshäften som alla huvudsakligen har annan målgrupp än tillverkare.

Vad ingår i del 2

Till del 2 hör tre föreskriftshäften, ett till varje rubrik som finns i den delen. I *föreskrifterna om vanliga arbetsmiljörisker* har bland annat samlats regler om kemiska, fysikaliska, fysiska och ergonomiska arbetsmiljörisker. De tre förstnämnda är kapitel som samlat regler från flera av dagens föreskriftshäften. Kemikapitlet föreslås inte bara innehålla paragrafer från nuvarande föreskrifter (2011:19) om kemiska arbetsmiljörisker utan även exempelvis från föreskrifterna (AFS 2015:2) om kvarts – stendamm i arbetsmiljön, föreskrifterna (AFS 2006:1) om asbest och föreskrifterna (AFS 1988:4) om blybatterier. Kapitlet om fysikaliska arbetsmiljörisker föreslås bland annat innehålla regler från nuvarande föreskrifter (AFS 2005:16) om buller, föreskrifter (AFS 2009:7) om artificiell optisk strålning och föreskrifter (AFS 2016:3) om elektromagnetiska fält. Att vi har grupperat ihop olika arbetsmiljörisker och föreskriftshäften under större överordnade rubriker har fått till resultat att vissa risker som inte brukar kunna ses som vanliga har hamnat i detta föreskriftshäfte. Exempelvis kan nämnas föreskrifterna (AFS 2001:7) om anestesigaser respektive föreskrifterna (AFS 1990:11) om arbete med försöksdjur. De förra är sorterad under rubriken kemiska arbetsmiljörisker och de senare under rubriken om biologiska agens och genmodifierade mikroorganismer.

Föreskrifterna om användning av arbetsutrustning omfattar inte bara dagens föreskriftshäfte med samma namn (AFS 2006:4), utan också regler från ytterligare ett antal nuvarande föreskriftshäften. Exempel på sådana är föreskrifterna (AFS 2006:5) om användning av truckar, föreskrifterna (AFS 2006:6) om användning av lyftanordningar och lyftredskap, föreskrifterna (AFS

2012:1) om användning av motorkedjesågar och röjsågar och föreskrifterna (AFS 2013:4) om ställningar.

Föreskrifterna om utformning av arbetsplatser motsvaras ungefär av dagens regler i föreskrifterna (AFS 2009:2) om arbetsplatsens utformning samt föreskrifterna (AFS 2008:13) om skyltar och signaler.

Vad ingår i del 3

Till del 3 hör fyra föreskriftshäften. Det mest omfattande är *Föreskrifterna om vissa typer av arbeten*. I det finns samlat flera av dagens föreskriftshäften som handlar om regler kring en viss typ av arbete. Exempel på regler i detta föreskriftshäfte är sådana som kommer från föreskrifterna (AFS 2010:1) om berg- och gruvarbete, föreskrifterna (AFS 2010:16) om dykeriarbete, föreskrifterna (AFS 2000:6) om mast- och stolparbete samt föreskrifterna om byggnads- och anläggningsarbete.

Föreskrifterna om personlig skyddsutrustning motsvaras av dagens föreskriftshäfte med i stort sett samma namn (AFS 2001:3).

Föreskrifterna om hygieniska gränsvärden motsvaras av dagens föreskriftshäfte med samma namn (AFS 2015:7).

Föreskrifterna om hälsoundersökningar motsvaras av dagens regler i föreskrifterna (AFS 2005:6) om medicinska kontroller i arbetslivet samt föreskrifterna (AFS 2005:20) om hälsoundersökning av flygpersonal inom civilflyget.

17 föreskriftshäften – varav 11 nya

Vi har tillämpat den föreslagna strukturen i figur 2 på dagens regelverk och resultatet blev, med vårt förslag, att det totala antalet föreskriftshäften blir 17. 11 av dessa är nya och sex är överförda i sin helhet från dagens nuvarande struktur utan att de ens ingick i grovsorteringen. Dessa sex föreskriftshäften är alla riktade mot tillverkare och hör hemma i strukturens del 1. I avsnitt 7 diskuteras ett möjligt alternativ att dela upp ett av de 17 föreskriftshäftena i flera.

Alla regler har fått plats i den nya strukturen

En av arbetsgruppens uppgifter har varit att identifiera om det finns regler som inte passar in i den nya strukturen. Vi har inte lyckats finna några sådana. Det finns dock några regler som är lite annorlunda till sin karaktär och som man möjligen skulle kunna säga har sorterats in med hjälp av ett bildligt skohorn. De två tydligaste exemplen på regler som i olika avseenden är annorlunda är följande två exempel:

- Bestämmelserna i föreskrifterna (AFS 1982:17) om anteckningar om jourtid, övertid och mertid. Dessa riktar sig till arbetsgivare och är

utfärdade med stöd av bemyndigande i arbetstidsförordningen (1982:901). Det som gör dessa föreskrifter lite annorlunda till sin karaktär beror främst på att de bygger på arbetstidslagen vilken kan avtalas bort genom kollektivavtal. I de fall det finns ett sådant avtal gäller inte föreskrifterna. Någon möjlighet för arbetsmarknadens parter att avtala bort andra föreskrifter från Arbetsmiljöverket finns inte. Arbetsgruppen har valt att sortera in reglerna i Arbetsmiljöverkets föreskrifter om ansvar för arbetsgivare m.fl. som i figuren finns i del 1.

- Bestämmelserna i föreskrifterna (AFS 2011:2) om innesluten användning av genetiskt modifierade mikroorganismer, vilket är föreskrifter som är utfärdade med stöd av en förordning som bygger på miljöbalken. Att dessa föreskrifter inte tydligt passar in i strukturen beror på att de riktar sig till ett ansvarssubjekt som inte finns i arbetsmiljölagen, nämligen verksamhetsutövare. Verksamhetsutövare är ofta en arbetsgivare, men det är inte helt synonyma begrepp. Arbetsgruppen har valt att sortera in reglerna som en del av kapitlet om biologiska agens och genmodifierade mikroorganismer som återfinns i Arbetsmiljöverkets föreskrifter om vanliga arbetsmiljörisker i del 2.

De flesta regler har haft en självklar placering i strukturen, men det finns också sådana där arbetsgruppen sett att det finns alternativa möjligheter för en placering. Här ges två exempel:

- Bestämmelserna i föreskrifterna (AFS 1998:5) om arbete vid bildskärm. Från början placerade arbetsgruppen dessa regler i föreskriftshäftet om vanliga arbetsmiljörisker, kapitlet om ergonomiska risker. Efter diskussion placerades reglerna istället i häftet om användning av arbetsutrustning. Val av placering kan diskuteras.
- Bestämmelserna i föreskrifterna (AFS 2008:17) om arbete med djur. Efter diskussion placerade arbetsgruppen dessa regler i föreskriftshäftet om vanliga arbetsmiljörisker, kapitlet om fysiska risker. Detta eftersom de flesta reglerna handlar om att undvika att bli skadad av djuret, till exempel genom att förebygga att djuret sparkar eller biter den som finns i närheten. Reglerna hade också kunnat passa i föreskriftshäftet om vissa typer av arbeten.

Särskilt om ensamföretagare utan anställda

Arbetsgruppen har övervägt om ensamföretagare utan anställda (det vill säga personer med enskild firma) borde synliggöras i strukturen och finnas med i

figur 2:s del 1. Skälet till det är att det kan vara svårare för dem att ha full överblick över arbetsmiljöregelverket² och dessutom är gruppen stor till antalet.

Arbetsmiljöansvaret för ensamföretagare utan anställda framgår av 3 kap. 5 § andra stycket arbetsmiljölagen. Enligt den bestämmelsen ska ensamföretagaren följa de regler i arbetsmiljölagen, arbetsmiljöförordningen (1977:1166) och Arbetsmiljöverkets föreskrifter som handlar om tekniska anordningar och ämnen som kan leda till ohälsa eller olycksfall, samt beträffande gemensamt arbetsställe. Det kan konstateras att det finns en mängd olika föreskrifter när det gäller tekniska anordningar. Som exempel kan nämnas föreskrifterna (AFS 2006:7) om tillfälliga personlyft med kranar eller truckar, föreskrifterna om användning av motorkedjesågar och röjsågar och föreskrifterna (AFS 1999:8) om användning av pressar och gradsaxar. Även på kemiområdet finns ett antal olika föreskrifter, till exempel föreskrifterna om kemiska arbetsmiljörisker, föreskrifterna om asbest och föreskrifterna om kvarts – stendamm i arbetsmiljön. Gemensamt för de nu uppräknade exemplen är att det i paragrafer eller allmänna råd på olika sätt anges att föreskrifterna helt eller delvis gäller för ensamföretagare utan anställda.

Det finns också andra föreskrifter kopplade till frågor om tekniska anordningar eller kemi, där ansvaret för en ensamföretagare utan anställda varken kan utläsas i paragraftext eller i allmänna råd. I dessa fall får arbetsmiljöansvaret utläsas genom en tolkning av 3 kap. 5 § andra stycket arbetsmiljölagen. Så är till exempel fallet med föreskrifterna om användning av truckar och föreskrifterna (AFS 1988:4) om blybatterier.

När det gäller ensamföretagares arbete på gemensamt arbetsställe har arbetsgruppen dragit slutsatsen att bland annat föreskrifterna (AFS 1981:14) om skydd mot skada genom fall och föreskrifterna (AFS 1981:15) om skydd mot skada genom ras blir tillämpliga.

I 3 kap. 2 a och 2 c §§ arbetsmiljölagen finns regler som utvecklas och preciseras i föreskrifterna (AFS 2001:1) om systematiskt arbetsmiljöarbete. En ensamföretagare utan anställda omfattas som huvudregel inte av dessa regler, eftersom de inte räknas upp i 1 § föreskrifterna om systematiskt arbetsmiljöarbete. För byggnads- och anläggningsarbete finns dock en specialregel. Med stöd av 4 kap. 10 § andra stycket arbetsmiljölagen – vartill

² I SOU 2017:24 s. 228 f har gjorts antagandet att det för mindre arbetsgivare jämfört med större kan vara svårare att ha full överblick över det arbetsmiljörättsliga regelverket och de krav det för med sig. Det saknas skäl att tro situationen skulle vara annorlunda för ensamföretagare utan anställda.

3 kap. 5 § tredje stycket arbetsmiljölagen hänvisar – finns en utvidgande bestämmelse i 2 § föreskrifterna om byggnads- och anläggningsarbete. I dessa föreskrifter framgår dels att en ensamföretagare utan anställda bland annat ska följa regler som utvecklar och preciserar 3 kap. 2 a § första stycket arbetsmiljölagen, dels att ensamföretagaren i aktuella fall jämföras med arbetsgivare. Genom att 2 § föreskrifterna om byggnads- och anläggningsarbete inte hänvisar till hela 3 kap. 2 a § eller till 3 kap. 2 c § arbetsmiljölagen, undantas ensamföretagaren från kraven på dokumentation och att anlita företagshälsovård.

Med detta sagt konstaterar arbetsgruppen att de regler som i dagens föreskrifter från Arbetsmiljöverket gäller för ensamföretagare kan vara svåra att hitta och att antalet regler ökar om ensamföretagaren utför ett byggnads- eller anläggningsarbete. Arbetsgruppen förkastade ändå till slut förslaget att låta ensamföretagarna utan anställda synliggöras i figur 2. Ett sådant förslag var svårt att på ett logiskt sätt passa in. Den ursprungliga tanken med att låta del 1 i figuren vara reserverad för de olika ansvarssubjekt som finns där är att läsaren inte ska behöva gå igenom fler regler än nödvändigt. Arbetsgruppen har inte kunnat identifiera några regler som handlar om hur arbetsmiljön ska vara och som enbart riktar sig till ensamföretagare utan anställda. En annan sak är att till exempel 2 § föreskrifterna om byggnads- och anläggningsarbete och 2 § föreskrifterna om kemiska arbetsmiljörisker anger vilka regler som gäller, men sådana hänvisningar har vi bedömt lämpliga att placera i Portalen. Med undantag för det ovan nämnda exemplet med byggnads- och anläggningsarbete, finns det inga regler i det föreslagna föreskriftshäftet om ansvar för arbetsgivare m.fl. som träffar ensamföretagaren i sin roll som just ensamföretagare. Inte heller något av de övriga föreskriftshäftena i del 1 gäller för ensamföretagaren utan anställda. En annan sak är att ensamföretagaren mycket väl kan vara BAS-U eller tillverkare, men går då in i en annan roll med andra regler.

Särskilda bilagerapporter redovisar alla regler

En fullständig redovisning av arbetsgruppens sortering – paragraf för paragraf – återfinns i tre bilagerapporter³. Vi har i dessa skapat förslag på hur de 11 nya föreskriftshäftena skulle kunna se ut. I bilagerapporterna ingår inte de sex nu gällande föreskriftshäften, som vi föreslår kan ingå i den nya strukturen i sin nuvarande form, och som vi inte har gått igenom.

Resultaten av sorteringen i bilagerapporterna ska inte uppfattas som färdiga föreskriftsförslag. De är istället vår idé om hur dagens regelverk skulle kunna

³ Ny regelstruktur för Arbetsmiljöverkets föreskrifter – är det möjligt?
Bilagerapport 1 – 3 (samma dnr som denna huvudrapport).

sorteras enligt den nya strukturen. Sorteringen har också varit vår metod att testa förslaget från Februarirapporten. När vi har funnit särskild anledning har vi i direkt anslutning till en paragraf gjort en kommentar. Sådana kommentarer kan exempelvis handla om att vi sett att regeln täcks av annan paragraf i annat föreskriftshäfte, att den eventuellt kan arbetas in på annat ställe, eller kanske helt kan utgå. Inte heller den nya Portalen ska ses som ett färdigt föreskriftsförslag. Den begränsade tid som har funnits till förfogande har inte medgett den noggranna juridiska granskning som normalt gäller vid framtagande av nya föreskriftshäften. Den ska istället uppfattas som en idé om hur denna portal skulle kunna se ut.

Tiden som har stått till arbetsgruppens förfogande har inte heller medgett att innehållet i bilagerapporterna har kunnat kvalitetssäkras. Paragrafer har sorterats och flyttats och det kan förekomma att någon enskild paragraf därmed också fallit mellan stolarna och saknas i redovisningen. Vår bedömning är att eventuella "borttappade" paragrafer inte påverkar vare sig huvudrapportens slutsatser eller den föreslagna indelningen i föreskriftshäften. Tid har inte heller funnits att i någon större utsträckning arbeta för att göra kommentarerna mer enhetliga. Arbetsgruppens olika deltagare kan ha uttryckt sig olika vid olika tidpunkter och också uttryckt sig olika sinsemellan. Vi har ändå bedömt det som viktigt att i vår slutliga redovisning behålla kommentarerna från det arbetsmaterial som gruppen har använt. Förhoppningen är att det därmed både kan ge en inblick i hur gruppen resonerat och eventuellt kan det också vara en hjälp i ett framtida föreskriftsarbete.

Utöver bilagerapporterna hänvisar vi till denna huvudrapports bilaga 3. Där finns en tabell som redovisar de 17 föreslagna föreskriftshäftena. För vart och ett av dessa redovisas från vilka av dagens föreskriftshäften som reglerna kommer.

7. Slutsats – håller den föreslagna strukturen

Den testade strukturen fungerar – i modifierad form

I arbetsgruppens direktiv anges att syftet med uppdraget är att pröva Februarirapportens förslag till regelstruktur, utreda om den är möjlig att genomföra, samt föreslå förbättringar. Syftet ska läsas med den avgränsning som direktivet fastställer, nämligen att arbetsgruppen endast ska pröva den föreslagna strukturen genom att gruppera och sortera dagens befintliga regler.

Februarirapportens förslag i figur 1 med olika "nivåer" och denna rapports förslag i figur 2 med olika "delar" ser vid en första anblick olika ut. Likheterna är dock mycket större än skillnaderna. De olika "nivåerna" i figur 1 stämmer rätt bra överens med de olika "delarna" i figur 2.

Den största skillnaden mellan förslagen är den ingång till systemet som finns i figur 2 och som kallas Portalen. Andra skillnader är att denna rapport föreslår att det även fortsättningsvis ska finnas särskilda föreskriftshäften för både regler om personlig skyddsutrustning och för utformning av arbetsplatser. Därutöver finns säkert också en del skillnader i vilka regler som ska hamna i vilket föreskriftshäfte. En sådan jämförelse är dock svår att göra eftersom Februarirapportens förslag inte byggde på en fullständig genomgång av alla paragrafer. Vår bedömning är dock att vi i vårt arbete, i större utsträckning än vad den tidigare gruppen tänkt sig, har hållit ihop de nu gällande föreskriftshäftena.

Arbetsgruppens uppfattning är att Februarirapportens förslag till struktur är möjligt att genomföra, men att vissa tydliggöranden och justeringar krävs. Enligt vår bedömning kan Portalen tjäna ett sådant förtydligande syfte. I den ges alla som har ansvar eller skyldigheter enligt arbetsmiljölagen eller annan lagstiftning som Arbetsmiljöverket har getts tillsyn över, en karta över var i den vidare föreskriftsstrukturen respektive ansvarssubjekt behöver leta efter de regler de är berörda av. Arbetsgruppens övriga förslag till justeringar framgår av annan text i denna huvudrapport, tillsammans med innehållet i bilagerapporterna.

8. Diskussion

Dagens föreskriftshäften har hållits samman

I vårt arbete med att sortera regler, tänkte vi från början att vi skulle bryta isär nu gällande föreskriftshäften i större utsträckning än vad som blev fallet. Att flytta regler från sitt ursprungliga sammanhang till ett annat visade sig många gånger innebära följdändringar med tillhörande krav på kompletteringar i regelverket, vilket vi enligt direktivet för uppdraget skulle vara väldigt restriktiva med.

När vi exempelvis från början ville få alla bestämmelser om riskbedömning på ett ställe i regelverket, eller alla bestämmelser om buller på ett annat ställe, uppstod en del följdproblem att ta om hand. Det är inte oproblematiskt att flytta regler från ett sammanhang till ett annat. Det kan både påverka regeln som flyttas och det sammanhang den ryckts från. Att flytta regeln kan också innebära att den flyttas från ett tillämpningsområde till ett annat och då är det inte längre samma regel. Att hålla ihop innehållet i dagens föreskriftshäften visade sig därför ofta bli logiskt med de förutsättningar som fanns för vårt arbete.

Att vi i så stor utsträckning har hållit samman regler från nuvarande föreskriftshäften har varit en bidragande orsak till förslaget om att komplettera strukturen med särskilda föreskriftshäften för personlig skyddsutrustning och

utformning av arbetsplatser. Många av reglerna i dessa föreskriftshäften visade sig svåra att sortera på andra ställen i strukturen, i alla fall utan att samtidigt göra andra förändringar.

Strukturen medger indelning i fler föreskriftshäften

Ett alternativ till förslaget om indelning i 17 nya föreskriftshäften kan vara att dela upp föreskriftshäftet om vissa typer av arbete i flera olika föreskriftshäften. Därmed skulle det totala antalet föreskriftshäften öka med ett tiotal.

Grundprincipen för en sådan alternativ lösning är att de enskilda kapitlen i föreskriftshäftet om vissa typer av arbeten istället görs till egna föreskriftshäften. Att välja det alternativet följer samma logik som att antalet föreskriftshäften för tillverkare är fler än ett. För tillverkare kan argumenteras att många av dem som exempelvis behöver föreskrifterna om enkla tryckkärl antagligen inte tillhör samma grupp som behöver regler om utrustning för potentiellt explosiva atmosfärer. På samma sätt kan man argumentera för att de olika kapitlen i föreskriftshäftet om vissa typer av arbeten vänder sig till olika målgrupper. Arbetsgivare som exempelvis behöver regler om rök- och kemdykning behöver antagligen inte känna till reglerna om smältning och gjutning av metall.

Samma argument kan inte användas för att dela upp andra föreskriftshäften. Däremot kan det finnas andra skäl, exempelvis rent praktiska, som exempelvis att ett visst föreskriftshäfte blir för omfattande i antal sidor. För den överblick som strukturen ska förbättra är det bra att hålla ihop så mycket som möjligt. Antalet föreskriftshäften ska dock inte vara låst, utan istället anpassas till de behov som uppstår i en föränderlig värld.

Ny struktur lägger grunden för fortsatt regelutveckling

Att dagens föreskriftshäften till stor del har hållits samman är en åtgärd för att smidigt överföra dagens regelverk i en ny struktur. Ett beslut om en ny struktur ger dock grund för en framtida regelutveckling. Vår bedömning är att den föreslagna strukturen ger en bättre överblick av hela regelverket och det ger i sin tur bättre förutsättningar för att på ett bra sätt skapa både kompletterande och enhetligare regler, liksom att upptäcka och undvika dubbelregleringar. Vår förhoppning är att detta kan bli en fördel för såväl dem som är berörda av reglerna som för Arbetsmiljöverket. För exempelvis en arbetsgivare bör det vara en fördel om regelverket blir mer överskådligt, innehåller färre dubbelregleringar och blir mer enhetligt. För Arbetsmiljöverkets del hoppas vi att strukturen ökar förutsättningarna både för att få en överblick över helheten och för att kunna kommunicera regelverket. Sammantaget bör det ge bättre förutsättningar för framtida regelutveckling.

I bilagerapporterna har det i anslutning till många insorterade paragrafer getts exempel på möjliga förändringar. De möjliga förändringarna kan, om myndigheten så vill, förverkligas i olika etapper.

Är Portalen funktionell

Arbetsgruppen har fått frågan om hur tillgänglig Portalen är för alla dem som är berörda av Arbetsmiljöverkets föreskrifter. Vi tycker frågan är berättigad och har själva diskuterat för- och nackdelar med denna portal. Bland de farhågor vi tagit del av är att den riskerar att bli svårläst. Vår bedömning är att den som inte på ett övergripande plan är insatt i regelverket, eller kanske inte ens är intresserad av annat än en detaljfråga, kan få svårt att ta till sig Portalens funktion. Den som endast är intresserad av regler om användning av truckar lär försöka hitta dessa direkt i det föreslagna föreskriftshäftet om användning av arbetsutrustning och kommer inte först att ta till Portalen.

Den som idag vill veta vem föreskrifterna om användning av motorkedjesågar och röjsågar riktar sig mot, kan läsa detta direkt i aktuellt föreskriftshäfte. Med en portal kan det komma att krävas att man i denna får slå upp vilka som omfattas av föreskrifterna som gäller för användning av motorkedjesågar. Portalen kan i just det sammanhanget komma att kännas som en omväg.

Å andra sidan behöver vi också ställa oss frågan om vad som skulle hända om Portalen inte fanns. Antag att frågeställningen istället handlar om vilka föreskrifter som gäller för ett visst ansvarssubjekt. Med den frågeställningen kan man vända sig till Portalen istället för att leta i alla gällande föreskriftshäften för att se om man är berörd eller inte. Arbetsgruppen har också konstaterat att preciseringen av ansvarssubjekt i del 1, inte ger en heltäckande bild av de ansvarssubjekt som preciseras i 3 kap. arbetsmiljölagen. Även exempelvis rådhetsshavare och ensamföretagare utan anställda har ansvar enligt det kapitlet och någonstans bör de ha en vägvisare in i del 2 och 3.

Vår sammanlagda bedömning är därför att Portalen har flera viktiga funktioner att fylla. Utöver att vara vägvisare i enskilda situationer kan den också vara värdefull för dem som lite mer grundligt vill sätta sig in i Arbetsmiljöverkets regelverk, antingen som helhet eller för ett visst ansvarssubjekts ansvarsområde. Vår förhoppning är också att Portalen ska kunna underlätta Arbetsmiljöverkets möjligheter att kommunicera sitt regelverk.

I detta sammanhang vill vi poängtera att den föreskriftstext som föreslås i bilagerapporterna endast är en idé om hur sådana föreskrifter skulle kunna utformas. Vi har tidigare konstaterat att den juridiskt behöver granskas mer noggrant. Förhoppningsvis kan den också språkligt och layoutmässigt utvecklas och på så sätt bli lite mer lättläst än vad som nu är fallet.

Hur stabil är strukturen över tid

Under arbetets gång har arbetsgruppen fått synpunkter som gått ut på att en ny struktur måste kunna vara stabil över tid. Vid ett av de möten som redovisas i bilaga 2 fick vi exempelvis frågan om hur Arbetsmiljöverket kan ta hand om eventuella nya riskområden i vårt regelverk och hur vi tror att strukturen kan anpassas till sådana nya områden. Frågan exemplifierades med ett tänkt fall med kommande nya regler som hanterar kognitiva risker.

Vår bedömning är att den föreslagna strukturen har förutsättningar att vara stabil över tid. I de flesta fall kommer föreskrifter på ett helt nytt område som inte tidigare har reglerats att kunna sorteras in i strukturen, kanske som ett nytt kapitel i ett befintligt föreskriftshäfte. Det skulle möjligen kunna vara en lösning för just exemplet med kognitiva risker. Om föreskrifter på ett annat område helt upphävs kommer det i många fall kunna göras genom att ett kapitel i ett större föreskriftshäfte utgår, i något fall genom att ett helt föreskriftshäfte upphävs. Det behöver inte i någon stor utsträckning påverka strukturen som helhet.

Arbetsgruppens uppfattning är dock att en stabil struktur inte är ett självändamål. Strukturen får inte styra vilka föreskrifter Arbetsmiljöverket ska ha i framtiden. Den dag Arbetsmiljöverkets föreskrifter bättre kan beskrivas med en annan struktur bör den ändras.

Många farhågor är strukturoberoende

Arbetsgruppens bedömning är att många av de farhågor som har framförts från externt håll är strukturoberoende. Framförda farhågor har exempelvis handlat om att det blir

- färre branschföreskrifter,
- färre allmänna råd och
- sänkt skyddsnivå.

Arbetsgruppen konstaterar att vi redan idag har en utveckling mot färre branschföreskrifter och mot en mer restriktiv användning av allmänna råd. En förändring av strukturen kommer inte att påverka detta i någon riktning. Vi tycker därför att det är olyckligt om en eventuellt förändrad struktur kommer att hållas ansvarig för en sådan utveckling. Finns exempelvis branschföreskrifter kan strukturen påverka var enskilda paragrafer bäst hör hemma, men strukturen blir inte avgörande för om just den branschen ska regleras i föreskrifter eller inte.

Beträffande farhågan om sänkt skyddsnivå har arbetsgruppen att förhålla sig till direktivet för vårt arbete och i detta är budskapet tydligt – skyddsnivån ska inte sänkas. Oavsett hur utvecklingen kommer att bli är frågan om framtida

skyddsnivå inte heller en fråga som påverkas av hur reglerna har sorterats i en struktur.

Färre branschföreskrifter är exempel på en utvecklingstrend som har sina för- och nackdelar, liksom både en utveckling mot färre allmänna råd och mot en förändrad struktur. En eventuell ny regelstruktur kan inte motiveras med, eller kritiseras för, att de allmänna råden blir färre. Att alla dessa frågor också hör ihop och tillsammans på olika sätt påverkar ett framtida regelverk är en annan sak.

Med tanke på de synpunkter som arbetsgruppen har fått tror vi det är viktigt att Arbetsmiljöverket överväger om myndigheten kan bli ännu tydligare med att visa och motivera sin policy när det gäller regelutveckling.

Strukturen en del av en helhet

Programmet för regelförnyelse har som mål att Arbetsmiljöverket ska utveckla sitt arbete med att utforma, kommunicera och följa upp sina regler. I det sammanhanget kan strukturen vara en del i kommunikationen av regelverket. Avsikten är att strukturen ska vara en hjälp att få en översikt över hela regelverket och strukturen ska förhoppningsvis också kunna leda ansvarssubjekten rätt genom att Portalen pekar ut var i regelverket olika ansvarssubjekt kan hitta de regler som de berörs av. Strukturen kommer inte att svara mot alla behov av ett tydligt regelverk. Det är viktigt att förstå att strukturen bara kommer att vara en pusselbit i en större helhet. Det är en utmaning för det fortsatta programarbetet att skapa denna helhet. Det blir sedan en utmaning för myndighetens linjeorganisation att förvalta, utveckla och kommunicera sitt regelverk. Vår förhoppning är att en ny regelstruktur kan komma att bli en angelägen pusselbit i den helhet som ska skapas.

9. Medskick till ett eventuellt genomförande

Exempel på vad man kan åtgärda

Arbetsgruppen har inte haft i uppgift att ge förslag på fortsatt regelutveckling. Här redovisar vi ändå – i prioritetsordning – några uppslag som blivit uppenbara i samband med att dagens regler sorterats.

- Kontrollera och vid behov se över tillämpningsområden.
- Identifiera dubbelregleringar och i möjligaste mån undvik dessa.
- I föreskriftshäftet om ansvar för arbetsgivare m.fl. formulera en övergripande paragraf som handlar om arbetsgivarens skyldighet att planera arbetet så att det kan utföras på ett säkert sätt.
- Stryk alla syftesparagrafer, utom den i Portalen.

I ett antal av dagens föreskrifter saknas en tydlig uppgift om tillämpningsområde och exakt vilka ansvarssubjekt som är berörda. Det är en

brist som måste rättas till. Exempel på sådana är föreskrifterna (AFS 2006:8) om provning med över- eller undertryck och föreskrifterna (AFS 2001:7) om anestesigaser. Att reda ut tillämpningsområde och ansvarssubjekt är en central fråga för hela tanken bakom den föreslagna strukturen.

Dubbelregleringar finns och kan till en stor del tas bort. Detta har konstaterats tidigare och i direktivet till detta uppdrag omnämndes detta som en styrande princip. I bilagerapporterna finns därför noteringar på de ställen arbetsgruppen identifierat dubbelreglering. Ett inte ovanligt exempel på dubbelreglering är krav som redan gäller enligt föreskrifterna om systematiskt arbetsmiljöarbete⁴. Andra exempel på dubbelregleringar gäller paragrafer som överlappar föreskrifterna (AFS 2012:2) om belastningsergonomi⁵. I arbetet med Portalen uppmärksammades dessutom ett tiotal bestämmelser som innebär att Arbetsmiljöverket kan medge undantag från vissa regler. Dessa kan behöva en översyn för att bedöma om de utgör en form av dubbelreglering jämfört med 18 § fjärde stycket arbetsmiljöförordningen, och därmed inte behövs. Avslutningsvis kan nämnas att Februarirapporten uppmärksammade att ögonspolning regleras på olika ställen.

I en del gällande föreskrifter finns bestämmelser om att arbetsgivaren ska planera sin verksamhet så att arbete kan utföras på ett säkert sätt. Se till exempel 9 § föreskrifterna om användning av truckar, 2 § föreskrifterna om kylda livsmedelslokaler och 20 § första stycket föreskrifterna om mast- och stolparbete. Varför detta ska gälla i vissa sammanhang och inte i alla verkar inte logiskt. Istället för att flera sådana bestämmelser finns spridda i regelverket med olika tillämpningsområden, finns anledning att göra en mer generell bestämmelse. Om det behövs preciseringar av vad planeringen bör innebära kan detta göras i det mer specifika sammanhanget.

Alla syftesparagrafer, utom den i Portalen kan strykas. Övriga syftesparagrafer tillför inget. Många av de föreslagna föreskriftshäftena ska behandla många olika områden, till exempel gäller detta för föreskriftshäftet om vissa typer av arbeten. För ett sådant föreskriftshäfte kommer det vara svårt att hitta syften som är mer preciserade än det i Portalen.

⁴ Exempel: I 7 § föreskrifterna om buller framgår bland annat att "riskbedömningar skall genomföras regelbundet" och att de ska "dokumenteras". Jämför med 8 § föreskrifterna om systematiskt arbetsmiljöarbete (SAM). Det som i "bullerparagrafen" står om resultat från hörselundersökningar som grund för ny riskbedömning är däremot något som inte framgår av SAM.

⁵ Exempel: I 7 § föreskrifterna (AFS 1998:2) om arbete i kylda livsmedelslokaler står att risker med ensidig muskelbelastning ska undvikas. Jämför med 5-7 §§ föreskrifterna om belastningsergonomi.

Några strategiska frågor inför planering av ett införande

Om Arbetsmiljöverket beslutar att genomföra det förslag till ny regelstruktur som denna rapport föreslår behöver myndigheten planera för hur ett sådant arbete ska läggas upp. Det ligger utanför denna arbetsgrupps ansvar att göra en sådan planering, men vi tar oss friheten att lyfta en del frågeställningar som vi tycker myndigheten behöver ta ställning till. Två väldigt centrala frågor är:

- Ska en ny struktur införas successivt eller ska alla nya föreskriftshäften börja gälla samtidigt?
- Vilken ambitionsnivå ska gälla?

Den nya strukturen förutsätter att en rad nya föreskriftshäften utarbetas. Det är arbetsgruppens uppfattning att alla dessa nya föreskriftshäften bör införas samtidigt. Ett av skälen till detta är att Portalen, som ska visa vägen för hela strukturen, kräver att alla föreskriftshäften finns på plats. Att låta alla nya föreskriftshäften träda ikraft samtidigt utesluter inte ett arbetssätt där man bara jobbar med några i taget.

En annan strategisk fråga för myndigheten är att bestämma sig för vilken ambitionsnivå föreskriftsarbetet ska ha. Ska grundprincipen vara att enbart implementera nuvarande regelverk i en ny struktur eller ska Arbetsmiljöverket sikta mot något annat och istället fullfölja flera av de möjliga utvecklingsidéer som i olika sammanhang har diskuterats? Arbetsgruppen tror inte att det är ett realistiskt alternativ att enbart, och kompromisslöst, överföra dagens regler till en ny struktur. Vissa justeringar kommer att vara nödvändiga och andra önskvärda. Till att börja med har denna rapport konstaterat att det är viktigt att utveckla tillämpningsområde på flera håll i regelverket. Vår bedömning är att det i vissa fall kan vara en omfattande uppgift. Utöver behovet av att se över och minimera antalet dubbelregleringar finns i bilagerapporten noteringar om en del andra möjliga förändringar där en enskild paragraf skulle kunna flyttas från ett sammanhang till ett annat. Ibland kan sådana förslag vara en enkel åtgärd, men i andra sammanhang kan det komma att innebära en del omarbetningar.

Det pågår en rad andra arbeten inom Programmet för regelförnyelse. Ska exempelvis resultaten från uppdragen som handlar om kommunikation, vägledningar och allmänna principer tillämpas i det kommande föreskriftsarbetet och i så fall hur? Finns andra faktorer att beakta? Behöver sanktionsavgifter ses över? Vilken ambitionsnivå bör en språklig översyn ha?

Oavsett ambitionsnivå är det väsentligt att Arbetsmiljöverket i samband med att alla nya föreskriftshäften tas fram också försäkras om att ha en aktuell förteckning av hur EU-direktiv är implementerade i det svenska regelverket. De

parallelluppställningar som tidigare har tagits fram kommer att, med något undantag, bli inaktuella.

Listan på frågor att ta ställning till för att bestämma ambitionsnivå är lång. De frågor som ska beaktas och hinnas med i ett kommande föreskriftsarbete kommer att påverka resursåtgång och när det är rimligt att en ny struktur kan vara på plats. Vad som ska göras kan också komma att påverka hur arbetet bör organiseras.

Med denna avslutning vill vi peka på att frågan om när ett nytt regelverk kan vara på plats inte enbart är en fråga om att placera befintlig föreskriftstext i en ny struktur.

Bilaga 1 – Nuvarande regelstruktur

Figur A. Arbetsmiljöverkets nu gällande regelstruktur

ARBETSMILJÖ
VERKET

Regelstruktur

för Arbetsmiljöverkets föreskrifter som utgår från arbetsmiljölagen

Senast ändrad 2017-07-03

Arbetsgivare										Tillverkare, importörer, distributörer, leverantörer		Nationella produktregler
Systematiskt arbetsmiljöarbete (SAM)										Inre marknadsregler (EU)		
Anv. av arbetsutrustning	Arbetsplatsens utformning	Typ av arbete	Kemiska arbetsmiljörisiker	Fysikaliska arbetsmiljörisiker	Org. psykol o sociala arbetsmiljörisiker	Mikrobiologiska arbetsmiljörisiker	Ergonomiska arbetsmiljörisiker	Individerikt. föreskrifter				
Arbetsutrustning	Arbetsplatsens utformning	Byggnads- och anläggningsarb	Kemiska arbetsmiljörisiker	Vibrationer	Forsta hjälpen och krisstöd	Mikrobiologiska arbetsmiljörisiker	Belastningsergonomi	Medicinska kontroller	Maskiner			Vissa av AV's föreskrifter
Liftanordningar och lyftredskap	Skyttar och signaler	Berg- och gruvarbete	Hygieniska gränsvärden	Buller	Arbetsanpassning och rehabilitering	Forsöksdjur	Arbete med bildskärm	Hälsoundersökning av flygpersonal	Utförande personlig skyddsutrustning			Utförande personlig skyddsutrustning
Besiktning av lyftanordning	Ras	Sprängarbete	Anestesigaser	Elektromagnetiska fält	Vald och hot			Minderåriga	Tryckbegränsare			Tryckbegränsare
Tillfälliga personlyft	Fall	Dykariarbete	Cytostatika	Artificiell optisk strålning	Ensamarbete			Användning av personlig skyddsutrustning	Enkla tryckkrafttryckkraft			Enkla tryckkrafttryckkraft
Motorredesågar och rolsågar	Kylda livsmedelslokaler	Mast- och stolparbete	Syntetiska oorganiska fibrer	Stark värme	Organisations o social arbetsmiljö			Gravida och ammande	Utrustning potentiellt explosiva atmosfärer			Utrustning potentiellt explosiva atmosfärer
Maskiner för pappersstillverkn		Frisörarbete	Kvarts						Förbud mot ledade skarvettyg			Förbud mot ledade skarvettyg
Trycksatta anordningar		Rök- och kemdykning	Blybatterier									
Besiktning trycksatta anordnin.		Hammararbete	Bekämpningsmedel									
Tillverkning av vissa behållare		Djur	Gaser									
Provn med övertryck och undertryck		Smältning o guttning av metall	Asbest									
Stegar o arbetsbänkar		Motorbranschen	Explosionsfarlig miljö									
Stallningar		Smältning o termisk skärning										
Pressar och gradsaxar												
Gasflaskor												
Truckar												
Traktorer												

Föreskrifter med stöd av arbetsmiljölagen: Föreskrifterna om anteckningar om jourtid, övertid och mertid
Föreskrifter med stöd av miljöbalken: Föreskrifterna om innesluten användning av genetiskt modifierade mikroorganismer.
 Dessutom är till vissa delar föreskrifterna om bekämpningsmedel också utfärdade med bemyndiganden som utgår från miljöbalken

Bilaga 2 – Möten med företrädare för externa organisationer m.fl.

Här en kort och summarisk information från möten den 27 och 28 september 2017 med företrädare för externa organisationer m.fl. och som redovisas mer översiktligt i avsnitt 5. Nedan presenteras dels de frågor som ställdes under presentationen, dels information på post-it-lappar som deltagarna fick skriva och placera under rubrikerna "Förhoppningar" och "Farhågor".

Frågor under presentationen den 27 september

- Hur har ni tänkt kring jämställdhet?
- Hur ska ni få byggherrar att läsa både nivå 2 och 3?
- "Vilken typ av verksamhet bedrivs?" Varför ordnar ni inte strukturen efter detta istället?!
- Jag efterfrågar fortsatt bransch-paket. Riktat sig även till skyddsombud på ett bra sätt.
- Kommer tillämpningar och provningar med också? Eller andra tolkningar av era föreskrifter?
- Försvinner detaljkraven i föreskrifterna? Svårt att bedöma annars...
- En småföretagare kan ha olika roller (med andra ord både grön, gul och blå gubbe), blir detta då verkligen enklare för dem?

Förhoppningar, redovisade efter gruppdiskussionerna den 27 september

- Positivt med syfte och ambition att få till en helhetsbild. Att skapa tydlighet för användaren.
- Bra och tydliga ingångar till reglerna.
- Bra och mycket viktigt med vägledning.
- Branschanpassade paket som parterna tar fram.
- Tillgänglig på av.se och marknadsförd
- Lättare och snabbare att hitta regler.
- Ökad tillgänglighet.
- Delmål för uppföljning och plan för konsekvenser.
- Utbildningsinsatser måste vara med.
- Om man går vidare, att när det gäller det fortsatta arbetet att parterna är med från start.
- Reglerna blir överskådligare.
- Minimerar dubbelregleringar.
- Tydlighet och överskådlighet.
- En tydlig struktur kan förenkla ansvarstagandet.
- Strukturering av AFS:ar genom databasupplägg, sökbart med metadata och strukturerat sökformulär.
- I en regelstruktur bör man utgå från VEM är brukaren, VAD är nödvändigt och sedan lägga till special.

- Det ska vara lätt att göra rätt med/för alla företag. Strukturen måste utgå från det "lilla företaget".
- OK struktur om detta är en struktur för bakgrundsdata till en digital ingång där du får frågor att besvara som sedan levererar allt som omfattar mitt ansvar.

Farhågor redovisade efter gruppdiskussionerna den 27 september

- Tappar bort sig i info-massan om något inte passar in.
- Svårt att se helhet.
- Innehållsförteckning ser för kompakt ut (portal).
- För stor förenkling.
- Allmänna råd vart tar de vägen i förlängningen?
- Hur når man ut till de som inte letar efter eller tittar efter vilket ansvar man har eller vilka regler som gäller? Det är ju ett av de största problemen vi har idag.
- Att det inte blir branschanpassade behov.
- Regelförenklningar pga sammanslagningar av AFS:ar.
- Det blir tjocka regelböcker.
- Problem att gå från AFS till detalj och funktion.
- Risk att tappa lekmän om juridiska termer utnyttjas för mycket ("ansvarssubjekt").
- Ingång för alla- är missvisande. "Ingång för ansvarssubjekt" borde det stå.
- Behöver bygg- och anläggning vara separat? Vill undvika att byggare stannar i en AFS.

Frågor under presentationen den 28 september

- Tydliggör begreppen- heter det regel eller föreskrift? Och vad är skillnaden? Vi tycker föreskrifter och föreskriftshäften är bra begrepp!
- Ett viktigt perspektiv borde vara "vad googlar man på" och anpassa strukturen efter detta.
- Ingång 1.1 nämner "samordningsansvarig" men finns även andra typer av samordningsansvar- hur skiljer man på dessa roller på ett tydligt sätt?
- Är det enkelt att avgöra vilken roll man har i strukturen? Man har olika roller- vem har vilka ansvarsroller och hur läser jag det i strukturen?
- Det kommer ske förändringar i regelmassan (ex. kognitiva risker kommer tillkomma)- hur skulle dessa kunna hamna och vad gör ni för att strukturen ska kunna anpassas? Hur ser beredskapen ut? (ett annat exempel är emotionell belastning)
- Varför lägga så mycket tid om ingen läser föreskriftshäftena?
- Viktigt hur strukturen presenteras! Jag söker ex alltid i fritext, hur tillgodoses detta sättet att arbeta?

- Blir det verkligen enklare? Alla allmänna råd måste ensas, idag är de väldigt olika! Måste till stödmaterial för att veta om det blir bättre eller inte.
- Resultat från AG + skyddsombud + vad sa gruppen igår?
- Förhåller ni er till AML när ni tog fram strukturen? Eller förordningar? Är det så ni jobbar?
- Förhåller ni er till AML när ni tog fram strukturen? Eller förordningar? Är det så ni jobbat?
- Svårt att veta om man inte vet hur reglerna ska skrivas?
- Tydligt och pedagogiskt. Var passar ni på att förtydliga samordningsansvaret? Riskbedömning?
- Arbetsgivare tänker inte risker → ska det vara användarvänligt är verksamhetsperspektiv istället.
- Två olika sätt att tänka förebyggande arbetsmiljöarbete och ha en specifik fråga. Tänker man förebyggande kommer man ganska rätt hitta rätt.
- Vad gäller för mig? Det är det man vill veta. Väsentligt att man presenterar det på ett bra sätt enligt detta på nätet.
- AML bygger på risker men såklart ska man förstå hur det påverkar verksamheten.

Förhoppningar redovisade efter gruppdiskussionerna den 28 september

- Bra initiativ att hitta och ta bort överlappningar/dubbelregleringar.
- Tar bort dubbelregleringar.
- Från generellt till specifik.
- Igenkänningsfaktor.
- Renodla hänvisningar gällande fartyg.
- Önskan om att utgå från "vanliga" arbetsmiljöfrågor.
- Knyter föreskrifterna tydligare till SAM.
- Att lagkapitlen + AMF kopplas ihop i ingångarna.
- Länka ihop allt som hänger ihop, t ex om minderåriga, paragraf lag, AFS, ADI, vägledning.
- Hjälp att få reda på vad som gäller.
- Testa på företag och organisationer? Olika intressenter
- Ökad tillgänglighet.
- Enklare?
- Bransch
- Bra grundstruktur kombinerat med bra sökfunktion.
- Ensa allmänna råd.
- Bra för AV.
- Lätt att göra rätt.
- Lättare överblick.

Farhågor redovisade efter gruppdiskussionerna den 28 september

- Hur revidera föreskrifterna i klump? Följderna får på flera ställen i regelverket.
- Inte förlora sammanhanget/kontexten.
- Andra intressenter, FHV, internt.
- Var finns andra grupper t.ex. elever?
- Skyddsombud anställda.
- Att samverka enligt kap 6 inte inlemmas.
- Svårare att hitta rätt.
- Detaljeringsnivå, t ex blodsmitta.
- Minskad tillgänglighet.
- Bildskärm ligger konstigt under arbetsutrustning. Nattarbete ligger konstigt.
- Allmänna råden är precisa och viktiga samt tillgängliga och beslutade. Mer kortfattade.
- Svårt med ansvarsfrågan i underentreprenadskedjan. Samordningsansvaret.
- Definitionerna måste hamna på rätt nivå.
- Förlora utifrån-perspektivet.
- Förlora verksamhets- och branshperspektivet.
- Tappar detaljer även riskbedömning om man går direkt på lägre nivåer/risker.
- Byggherre missar SAM.
- Hur informera? Kommunikation
- Allmänna råd – var hamnar de? Kan behövas anslutning till paragraferna.
- Hur presentera ingången?
- Olika ansvar- olika roller. Otydligt?
- Kan innehållet ändras i AFS:ar? Kommer formen ändras i AFS:ar?
- För mycket inspektörs-perspektiv. Missar att det ska fungera på arbetsplatsen.

Bilaga 3 – Vilka regler i vilket föreskriftshäfte (en översikt)

I tabellen framgår översiktligt vilka regler som hamnar i vilket föreskriftshäfte.

Tabell A. Hur regler i nu gällande föreskriftshäften är inplacerade i förslaget till ny regelstruktur

Del i nya strukturen	Föreskriftshäfte i förslaget till ny regelstruktur	Innehåller regler från nu gällande föreskriftshäften
Portalen	Arbetsmiljöverkets föreskrifter om förtydligande av ansvar och skyldigheter.	Finns ingen motsvarighet i dagens regelverk. Innehåller information om tillämpningsområde som idag finns spridd i olika föreskrifter.
Del 1	1.1 Ansvar för arbetsgivare m.fl.	• Föreskrifterna om systematiskt arbetsmiljöarbete (AFS 2001:1) • Föreskrifterna om organisatorisk och social arbetsmiljö (AFS 2015:4) • Föreskrifterna om arbetsanpassning och rehabilitering (AFS 1994:1) • Föreskrifterna om första hjälpen och krisstöd (AFS 1999:7) • Föreskrifterna om anteckningar om jourtid, övertid och mertid (AFS 1982:17) • Föreskrifterna om ensamarbete (AFS 1982:3) • Föreskrifterna om minderårigas arbetsmiljö (AFS 2012:3) • Föreskrifterna om gravida och ammande arbetstagare (AFS 2007:5)

Del i nya strukturen	Föreskriftshäfte i förslaget till ny regelstruktur	Innehåller regler från nu gällande föreskriftshäften
		• Enstaka paragrafer från ytterligare några föreskriftshäften
Del 1	1.2 Ansvar för byggherrar m.fl.	Vissa delar av föreskrifterna om bygg- och anläggningsarbete (AFS 1999:3)
Del 1	1.3 består av flera föreskriftshäften: • Sex nu gällande föreskriftshäften • Ett nytt föreskriftshäfte med nationella regler som tidigare varit spridda i olika föreskriftshäften	• Maskiner (AFS 2008:3) • Personlig skyddsutrustning (AFS 1996:7) • Förbud att på marknaden släppa ut ledade skärverktyg (AFS 2012:5) - Tryckbärande anordningar (AFS 2016:1) • Enkla tryckkärl (AFS 2016:2) • Utrustning för potentiellt explosiva atmosfärer (AFS 2016:4) Regler hämtade från • Ställningar (AFS 2013:4) • Stegar och arbetsbockar (AFS 2004:3) • Mast- och stolparbete (AFS 2000:6) • Byggnads- och anläggningsarbete (AFS 1999:3) • Tillfälliga personlyft med kranar och truckar (AFS 2006:7) • Sprängarbete (AFS 2007:1)

Del i nya strukturen	Föreskriftshäfte i förslaget till ny regelstruktur	Innehåller regler från nu gällande föreskriftshäften
Del 2	2.1 Arbete med vanliga arbetsmiljörisker	• Kemiska arbetsmiljörisker (AFS 2011:19) • Asbest (AFS 2006:1) • Arbete i explosionsfarlig miljö (AFS 2003:3) • Kvarts (AFS 2015:2) • Gaser (1997:7) • Cytostatika (AFS 2005:5) • Blybatterier (AFS 1988:4) • Syntetiska oorganiska fibrer (AFS 2004:1) • Bekämpningsmedel (AFS 1998:6) • Mikrobiologiska arbetsmiljörisker (AFS 2005:1) • Försöksdjur (AFS 1990:11) • Genetiskt modifierade mikroorganismer (AFS 2011:2) • Buller (AFS 2005:16) • Vibrationer (AFS 2005:15) • Arbete i stark värme (AFS 1997:2) • Artificiell optisk strålning (AFS 2009:7) • Elektromagnetiska fält (AFS 2016:3) • Skydd mot skada genom fall (AFS 1981:14) • Skydd mot skada genom ras (AFS 1981:15) • Arbete med djur (AFS 2008:17) • Belastningsergonomi (AFS 2012:2) • Våld och hot (AFS 1993:2) • Enstaka paragrafer från ytterligare några föreskriftshäften

Del i nya strukturen	Föreskriftshäfte i förslaget till ny regelstruktur	Innehåller regler från nu gällande föreskriftshäften
Del 2	2.2 Användning av arbetsutrustning	• Användning av arbetsutrustning (AFS 2006:4) • Användning av truckar (AFS 2006:5) • Användning av lyftanordningar och lyftredskap (AFS 2006:6) • Tillfälliga personlyft med kranar eller truckar (AFS 2006:7) • Besiktning av lyftanordningar och vissa andra tekniska anordningar (AFS 2003:6) • Användning av pressar och gradsaxar (AFS 1999:8) • Användning av motorkedjesågar och röjsågar (AFS 2012:1) • Ställningar (AFS 2013:4) • Stegar och arbetsbockar (AFS 2004:3) • Användning av traktorer (AFS 2004:6) • Arbete vid bildskärm (AFS 1998:5) • Provning med över- eller undertryck (AFS 2006:8) • Användning och kontroll av trycksatta anordningar (AFS 2017:3) • Maskiner för papperstillverkning (AFS 1984:16)
Del 2	2.3 Utformning av arbetsplatser	• Arbetsplatsens utformning (AFS 2009:2)

Del i nya strukturen	Föreskriftshäfte i förslaget till ny regelstruktur	Innehåller regler från nu gällande föreskriftshäften
		• Skyltar och signaler (AFS 2008:13)
Del 3	3.1 Vissa typer av arbete	• Byggnads- och anläggningsarbete (AFS 1999:3) • Berg- och gruvarbete (AFS 2010:1) • Sprängarbete (AFS 2007:1) • Mast- och stolparbete (AFS 2000:6) • Dykeriarbete (AFS 2010:16) • Arbete med rök- och kemdykning (AFS 2007:7) • Arbete med smältsvetsning och termisk skärning (AFS 1992:9) • Smältning och gjutning av metall (AFS 1997:5) • Hamnarbete (2001:9) • Arbete i motorbranschen (AFS 1998:8) • Frisörarbete (AFS 1985:18) • Arbete i kyllda livsmedelslokaler (AFS 1998:2)
Del 3	3.2 Personlig skyddsutrustning	• Användning av personlig skyddsutrustning (AFS 2001:3)
Del 3	3.3 Hygieniska gränsvärden	• Hygieniska gränsvärden (AFS 2015:7)
Del 3	3.4 Hälsoundersökningar	• Medicinska kontroller i arbetslivet (AFS 2005:6) • Hälsoundersökning av flygpersonal inom civilflyget (AFS 2005:20)

Bilaga 4 – Arbetsgruppens sammansättning

Arbetsgruppen har bestått av följande personer:

Uppdragsledare:

Jonas Hamark, avdelningen för juridik (JI)

Administratör:

Marie Bergström, avdelningen för regler (RS)

Övriga i arbetsgruppen:

Sofie Almbladh, avdelningen för juridik (JU)

Agneta Axelsson, avdelningen för inspektion (IRN)

Johanna Ingemansson Christiansson, avdelningen för juridik (JU)

Urban Göransson, avdelningen för regler (RS)

Mona Hygerth, avdelningen för inspektion (IRM)

Frida Lindmark, avdelningen för regler (RS), t.o.m. 15 september 2017

Peter Wikström, avdelningen för regler (RT)

Gunnar Åhlander, avdelningen för regler (RM)

Extern konsult för planering och genomförande av nio arbetsmöten:

Martina Nilsson, Karlöf Consulting